

Tietoisku yrityksille EU:n Venäjä-pakotteista ja vientirajoituksista

Ma 28.2.2022 klo 10.00

Ohjelma

- **Avaussanat**
Jyri Häkämies, toimitusjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- **Viimeisin tilannetieto EU:n Venäjä-pakotteista**
Sanna Selin, yksikön päällikkö, ulkoministeriö
Mikael Ruotsi, lainsäädäntösihteeri, ulkoministeriö
- **Vientivalvonta ja kaksikäyttötuotteet pakotepakissa**
Teemu Sepponen, yksikön päällikkö, ulkoministeriö
- **Yhdysvaltojen pakotteet Venäjälle ja miksi ne ovat yrityksille tärkeitä**
Aleksi Pursiainen, toimitusjohtaja, Solid Plan Consulting Oy
- **Vaikutukset elinkeinopolitiikkaan**
Petri Peltonen, alivaltiosihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö
- **Kaksikäyttötuotteet EU:n pakotelistalla tuotekategorioittain**
Henri Loukusa, asiantuntija, ulkoministeriö
- **Tullin puheenvuoro**
Sami Rakshit, johtaja, Tulli
- **Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet**
Petri Vuorio, johtaja, EK, BusinessEuropen Venäjä-työryhmän puheenjohtaja

Avaussanat

Jyri Häkämies

Toimitusjohtaja

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Venäjän hyökkäys yllätti, vaikka USA:n tiedustelu ennusti sen. Putinin toimintaa ja motiiveja on lähes mahdoton ymmärtää.

Putin on jo pitkään sanonut, että länsi on heikko. Vain Venäjä voi ja kykenee käyttämään sotilaallista voimaa. Pakotteet ja informaationsota lännen ase.

Jos Venäjää ei nyt pysäytetä, mihin Venäjä seuraavaksi iskee. Mikä on kansainvälisen oikeuden tai vaikka kauppapoliittisten sopimusten rooli jatkossa? Suomi ja suomalaiset yritykset tarvitsevat reilut pelisäännöt.

Euroopan yhtenäisyys ja vahva kansalaismielipide ehkä yllättäneet Putinin, myös Ukrainan ja ukrainalaisten kova taistelutahto

Minkä roolin Kiina ottaa, nyt neutraali

EU ja Yhdysvallat tehneet sanktiopäätöksiä aalloissa – sanktioiden tulee vaikuttaa ja satuttaa eikä siten voida estää sitä, että se koskee myös suomalaisiin yrityksiin. Viimeisimmät sanktiopäätökset ovat jo jämeriä ja niillä vaikutetaan Venäjän talouteen monin tavoin.

EK tehnyt yhteistyötä ministeriöiden, UM ja TEM, kanssa eri sanktioiden vaikutuksista - tavoitteena turvata huoltovarmuus ja varautuminen, jos ja kun se mahdollista. Jo nyt päätetyillä sanktioilla on iso vaikutus myös suomalaisyrityksiin

Sanktioiden vaikutuksia arvioidaan toimialoittain ja yrityksittäin, sitä palvelee tämäkin info. Vaikeampaa on ennustaa Venäjän vastasanktioiden aikataulu, sisältö ja vaikutus. Venäjä on ilmoittanut, että niillä isketä haavoittuvimpiin kohteisiin ja aloihin - mihin, sitä emme vielä tiedä.

Mitkä ovat muutokset elinkeinopolitiikkaan ja mahdollisiin Ukraina-kriisitukiin, entä EU:n elpymispaketit.

Tilanteesta seuraava pakolaisaalto – Suomi kantaa osuutensa, yrityksissä taatusti myös vastaanottohalua

Tämän tilaisuuden tavoite on antaa tietoa päätetyistä sanktioista ja niiden vaikutuksista - samalla myös kerätä palautetta teiltä yrityksiltä. Tiedon tarve on huutava ja järjestämme näitä myös jatkossa

Viimeisin tilannetieto EU:n Venäjä-pakotteista

Sanna Selin

Yksikön päällikkö
Ulkoministeriö

Mikael Ruotsi

Lainsäädäntösihteeri
Ulkoministeriö

Viime päivien muutokset EU:n Venäjään kohdistamissa pakotteissa

Muutokset huomioitu 28.2.2022 asti

Mikael Ruotsi

Kansainvälisen oikeuden yksikön
lainsäädäntösihteeri

Ulkoministeriön oikeuspalvelu

Tällä hetkellä EU on kohdistanut Venäjään neljä pakotejärjestelmää

Nämä neljä pakotejärjestelmää ovat:

- Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. sektoripakotejärjestelmä)
- Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaavista tai heikentävistä toimista vastuullisiin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet (ns. henkilöpakotejärjestelmä)
- Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. Krimin ja Sevastopolin aluepakotejärjestelmä)
- Rajoittavat toimenpiteet vastauksena Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, itsenäisyyden tunnustamiseen ja määräykseen Venäjän asevoimien lähettämisestä kyseisille alueille (ns. Donetskin ja Luhanskin aluepakotejärjestelmä, joka tuli voimaan 24.2.2022)

Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. sektoripakotejärjestelmä)

- Neuvoston 26.2.2022 voimaan tulleella päätöksellä (YUTP) 2022/327 ja asetuksella (EU) 2022/328 laajennetaan EU:n Venäjään kohdistamia sektoripakotteita.
- Nämä laajennukset koskevat rahoituksen, puolustuksen, energian, ilmailun ja avaruuden alaa. Laajennukset sisällytetään neuvoston päätökseen 2014/512/YUTP ja asetukseen (EU) N:o 833/2014.

Huomioita ns. sektoripakotejärjestelmästä

- Rahoitusta koskevat muutokset:
 - Neuvoston 24.2.2022 voimaan tulleella asetuksella (EU) 2022/262 asetetaan pääomamarkkinoille pääsyä koskevia rajoituksia mm. kieltämällä Venäjän, sen hallituksen ja sen keskuspankin rahoittaminen.
 - Muutoksia neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 jo voimassa oleviin artikloihin sekä uusi 5 a artikla, jota täydennettiin 28.2.2022 koskemaan kaikkia liiketoimia, jotka liittyvät Venäjän keskuspankin varantojen ja varojen hallintaan.
- Neuvoston 26.2.2022 voimaan tulleen asetuksen (EU) 2022/328 mukaan:
 - Voimassa olevia taloudellisia rajoituksia, erityisesti niitä, jotka koskevat tiettyjen venäläisten yhteisöjen pääsyä pääomamarkkinoille, laajennetaan. Venäläisten valtionyhtiöiden osakkeiden listalle ottaminen ja niihin liittyvien palvelujen antaminen unionin kauppapaikoissa kielletään.
 - Sellaisia uusia toimenpiteitä otetaan käyttöön, joilla rajoitetaan merkittävästi rahoitusvirtoja Venäjältä unioniin, kieltämällä tiettyjä määriä suurempien talletusten vastaanottaminen Venäjän kansalaisilta tai asukkailta, venäläisille asiakkaille kuuluvien tilien pitäminen unionin arvopaperikeskuksissa sekä euromääräisten arvopapereiden myynti venäläisille asiakkaille.
 - Huomaa muutokset mm. neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 5 artiklaan.

Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaavista tai heikentävistä toimista vastuullisiin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet (ns. henkilöpakotejärjestelmä)

- Viime viikon aikana EU on kohdistanut tämän pakotejärjestelmän puitteissa pakotteita lukuisiin henkilöihin sekä yhteisöihin.
 - Rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit **on jäädytettävä**, minkä lisäksi on kiellettyä asettaa mitään varoja tai taloudellisia resursseja **suoraan tai välillisesti** näiden saataville tai hyödynnettäviksi.
 - Lisäksi rajoittavien toimenpiteiden kohteina olevien henkilöiden maahantulo ja kauttakulku tulee estää, mutta tämä ei päde kaikkiin pakotelistattuihin.
 - Ns. henkilöpakotejärjestelmän lisäksi venäläishenkilöitä ja entiteettejä on pakotelistattu esimerkiksi EU:n kyberpakotejärjestelmässä.

Huomioita ns. henkilöpakotejärjestelmästä

- Neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014 2 artiklan 2 kohdan mukaan:
 - ”2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan eikä välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten taikka niitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.”
- Esimerkkikysymyksiä suomalaisen vientiyrityksen harkittavaksi:
 - Onko viennin vastaanottava venäläishenkilö tai -entiteetti pakotelistattu?
 - Käyttääkö jokin pakotelistattu henkilö viennin vastaanottavassa venäläisyrittäksessä määräysvaltaa? Jos vastaus tähän on kyllä, vientiä ei todennäköisesti voi toteuttaa perustuen yllä mainitun 2 artiklan 2 kohdan kieltoon.

Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. Krimin ja Sevastopolin aluepakotejärjestelmä)

- Tähän pakotejärjestelmään ei ole ainakaan toistaiseksi tehty muutoksia Ukrainan sodan vuoksi.
 - Sisältää kieltoja ja rajoituksia koskien vientiä, tuontia ja investointeja Krimin ja Sevastopolin alueella.
 - Viimeisin muutos: neuvoston 23.6.2021 voimaan tulleella päätöksellä jatkettiin tämän pakotejärjestelmän voimassaoloa 23.6.2022 saakka.

Rajoittavat toimenpiteet vastauksena Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, itsenäisyyden tunnustamiseen ja määräykseen Venäjän asevoimien lähettämisestä kyseisille alueille (ns. Donetskin ja Luhanskin aluepakotejärjestelmä, joka tuli voimaan 24.2.2022)

- Viime viikon torstaina voimaan tullut uusi ja neljäs pakotejärjestelmä.
- Muistuttaa sisällöltään ns. Krimin ja Sevastopolin aluepakotejärjestelmää.
 - Donetskin ja Luhanskin alueilta peräisin olevien tavaroiden tuonti Euroopan unioniin on kielletty, poikkeuksena kuitenkin tuotteet, joille Ukrainan hallitus on antanut alkuperätodistuksen.
 - Tietyillä aloilla Donetskin ja Luhanskin alueilla käytettävien tavaroiden ja teknologian kauppaa rajoitetaan.
 - Lisäksi Donetskin ja Luhanskin alueiden liikenne-, televiestintä- ja energia-alojen palvelut sekä öljyn, kaasun ja mineraalien etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon liittyvät palvelut sekä matkailutoimintaan liittyvät palvelut kielletään.

Kiitos yleisölle!

- Lisätietoja EU:n asettamista pakotejärjestelmistä: <https://um.fi/pakotteet-maittain>
- Lisätietoja EU:n Venäjään kohdistamista pakotejärjestelmistä: https://um.fi/pakotteet-maittain/-/asset_publisher/4MioQZzZJNV0/content/ukrainan-tilanne-pakotteet/385142 tai klikkaa ulkoministeriön pakotteet maittain – verkkosivulta linkkiä ”Venäjä: pakotteet”

Vientivalvonta ja kaksikäyttötuotteet pakotepakettissa

Teemu Sepponen
Yksikön päällikkö
Ulkoministeriö

Venäjälle suuntautuvan viennin valvonta

Teemu Sepponen

Vientivalvontayksikön päällikkö

Tilanne 27.2.2022 klo 14

- Kyseessä ovat Pohjois-Korean ja Valko-Venäjän ohella laajimmat ulkomaankaupan pakotteet, mitä EU:lla on voimassa.
- Paljon kauppaa myös vielä kieltojen ja valvonnan ulkopuolella. Yritysten on syytä varautua, että pakotteet voivat edelleen laajentua.
- Pakotteita on koordinoitu varsinkin Yhdysvaltain kanssa. Pakotteet eivät ole summittaisia vaan kohdennettuja. Lähes kaikissa vientikielloissa on poikkeuksia ja usein siirtymäaikoja.
- Venäläistahojen korvausvaateita ei hyväksytä (2022/328 art. 11)

EU:n uudet vientikiellot 26.2.2022

- Venäjän ”sotilaallisilla hyökkäyksillä on massiiviset seuraukset ja kova hinta”. Puolustuksen, energian, ilmailun ja rahoituksen alat. Erityisesti puolustus- ja turvallisuusalan teknologinen kehittäminen.
- Erityisesti korkea teknologia, mutta myös hyvin matala: mm. elektroniikkaa, tietoliikennetekniikkaa, puolijohteiden valmistuslaitteita, kaikki laivat, veneet ja niiden osat, kaikki lentokoneet ja niiden osat, sensortechniikkaa, öljynjalostustekniikkaa

Lähtökohtia vientiyritysten harkintaan

- Yrityksen oma vastuu sekä oma harkinta
 - Onko vientituote kieltolistoilla (myöhempi Henri Loukusan esitys)
 - Jos tuote kieltolistalla, soveltuuko poikkeus (kuvat 5-9, loput Loukusa)
 - Onko loppukäyttäjä kieltolistalla (kuva 9)
- > Jos kiello, soveltuuko siirtymäaika (ks. asetus (EU) 2022/328)
- > Jos em. ei kielloa, onko silti loppukäytön vuoksi kiello (kuvat 11-12) tai liittyykö kauppaan esim. muu kielletty taho tai toiminta eri pakoteregiimeistä (aikaisempi Mikael Ruotsin esitys)

Poikkeukset valtaosalle listatuotteista eli tuotteille, jotka ovat 2021/821 liite I, sekä 2022/328 liite VI = 833/2014 liite VII

- Käsittelen poikkeuksia kahden kieltolistan osalta. Nämä ovat “perinteiset” kaksikäyttötuotteet (hyödykkeet) sekä niiden lisäksi laaja “uusi” joukko hyödykkeitä, joita Suomessa ei ole tähän saakka valvottu, eikä nykyisinkään valvota muuta kuin Venäjän osalta.
- Tässä esityksessä kuvatut poikkeukset eivät siis koske muita kieltolistoja kuin näitä kahta. Muille kieltolistoille on eri poikkeukset, niiden osalta ks. Henri Loukusan esitys.

Poikkeus tuotteille 2022/328 liite VI = 833/2014 liite VII

- Vienti seuraaviin tarkoituksiin siviililoppukäyttäjälle siviililoppukäyttöön:
 - Yksityishenkilöiden ja yksityisyritysten kyber- ja tietoturva (esim. massamarkkinapalomuuuri)
- *Venäjällä olevien luonnollisten ja oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten, lukuun ottamatta Venäjän hallitusta ja sen määräysvallassa suoraan tai välillisesti olevia yrityksiä, kyberturvallisuuden ja tietoturvan varmistamiseen*
 - Henkilökohtainen käyttö (esim. puhelin) - *Venäjälle matkustavien luonnollisten henkilöiden tai heidän mukanaan matkustavien perheenjäsenten henkilökohtaiseen käyttöön, ja rajoittuen heidän omistuksessaan oleviin henkilökohtaisiin tavaroihin, koti-irtaimistoon, ajoneuvoihin tai työvälineisiin, joita ei ole tarkoitettu myyntiin*
- **Erillistä ilmoitusta ulkoministeriölle ei tarvita, eikä vientilupaa**

Poikkeus tuotteille 2022/328 liite VI = 833/2014 liite VII

- Vienti seuraaviin tarkoituksiin siviililoppukäyttäjälle siviililoppukäyttöön:
 - Humanitääriset syyt - *humanitaarisia tarkoituksia tai terveyskriisejä varten tai sellaisen tapahtuman kiireelliseen estämiseen tai lieventämiseen, jolla on todennäköisesti vakavia ja merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristöön, tai luonnonkatastrofeihin reagoimiseksi;*
 - Lääketieteellinen käyttö - *lääketieteellisiä tai farmaseuttisia tarkoituksia varten;*
 - Väliaikainen vienti journalistien käyttöön - *uutisvälineiden käyttöön väliaikaisesti vietyinä;*
 - Ohjelmistopäivitykset (esim. MS Office) - *ohjelmistopäivityksiin; (paitsi jos 2021/821 mukaan vaatii vientiluvan);*
 - Kuluttajien viestintälaitteet (esim. iPhone)- *kuluttajien viestintälaitteina käytettäväksi;*
- **Viejän on ilmoitettava ru.vienti.ilmoitus.um@formin.fi 30 päivässä viennin jälkeen otsikolla “Venäjä; Ilmoitus poikkeuksen käyttämisestä”**

Poikkeus tuotteille 2021/821 liite I, sekä 2022/328 liite VI = 833/2014 liite VII

- Lupia voidaan UM:lle sähköisessä järjestelmässä jätetystä hakemuksesta myöntää siviililoppukäyttöön siviililoppukäyttäjälle vain seuraavista syistä ja UM:n harkinnan mukaan:
 - Hallitusten välinen yhteistyö siviiliasioissa - *unionin, jäsenvaltioiden hallitusten ja Venäjän hallituksen puhtaasti siviiliasioissa tekemää yhteistyötä varten;*
 - avaruushjelmiin liittyvään hallitustenväliseen yhteistyöhön;
 - Siviiliydinvoima - *siviilikäyttöön tarkoitettujen ydinvoimavarojen toimintaan, huoltoon, polttoaineen uudelleen käsittelyyn ja turvallisuuteen, sekä ydinalan siviiliyhteistyöhön erityisesti tutkimuksen ja kehittämisen alalla;*
 - Meriturvallisuus (esim. korjauspalvelu haaksirikkoutuneelle laivalle) - *meriturvallisuuteen;*

Poikkeus tuotteille 2021/821 liite I, sekä 2022/328 liite VI = 833/2014 liite VII

- **Lupia voidaan UM:lle sähköisessä järjestelmässä jätetystä hakemuksesta myöntää siviililoppukäyttöön siviililoppukäyttäjälle vain seuraavista syistä ja UM:n harkinnan mukaan:**
 - Siviiliteleviestintä - *siviilialan televiestintäverkkoja varten, mukaan lukien internetpalvelujen tarjoaminen;*
 - EU-alueen yritysten tytäryritykset - *sellaisten yhteisöjen yksinomaiseen käyttöön, jotka ovat jonkin jäsenvaltion tai kumppanimaan lainsäädännön mukaisesti perustetun tai muodostetun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen yksinomaisessa tai yhteisessä määräysvallassa;*
 - EU-maiden ja kansainvälisten järjestöjen edustustot - *unionin, jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden diplomaattiedustustoille, mukaan lukien suurlähetystöt ja muut edustustot.*

Onko loppukäyttäjä kieltolistalla

2022/328 liite III = 833/2014 liite IV

- Tahot suoraan sotilasteknologiateollisuutta tai siihen jollain tapaa kytköksissä
- Hyödykkeille asetuksen 2021/821 liitessä I, sekä hyödykkeille asetuksen 2022/328 liitteessä VI eli asetuksen 833/2014 liitteessä VII, **vienti on kiellettyä**, paitsi **onnettomuustilanteisiin liittyvistä syistä**:
 - *tarpeen sellaisen tapahtuman kiireelliseksi estämiseksi tai lieventämiseksi, jolla on todennäköisesti vakavia ja merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristöön;*

Aiheuttaako loppukäyttö kiellon? Listoista riippumatta vienti aina vaatii luvan, jos viejä on saanut UM:ltä ilmoituksen, että...

- Tuote on tai **voi** olla käyttöön, joka **liittyy** joukkotuhooaseisiin
 - *kemiallisten, biologisten tai ydinaseiden taikka muiden ydinräjähteiden kehittämiseen, tuotantoon, käsittelyyn, käyttöön, ylläpitoon, varastointiin, havaitsemiseen, tunnistamiseen tai levittämiseen taikka tällaisten aseiden maaliin saattamiseen soveltuvien ohjusten kehittämiseen, tuotantoon, ylläpitoon tai varastointiin*
- Tuote on tai **voi** olla sotilaalliseen käyttöön, mikä tarkoittaa
 1. *sisällyttämistä puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa (282/2012), tarkoitettuihin puolustustarvikkeisiin;*
 2. *tuotanto-, testaus- tai analysointilaitteiden ja niiden komponenttien käyttöä 1 kohdassa tarkoitettujen puolustustarvikkeiden kehittämiseen, tuotantoon tai ylläpitoon;*
 3. *valmiiksi jalostamattomien tuotteiden käyttöä 1 kohdassa tarkoitettujen puolustustarvikkeiden tuotantolaitoksessa.*
- Viejällä on **velvollisuus** ilmoittaa UM:lle, jos viejä tietää tai sillä **on syytä epäillä** - UM päättää luvanvaraisuudesta

Aiheuttaako loppukäyttö kiellon? Listoista riippumatta verkkovalvontatuote, jos...

- Jos tuote on **erityisesti suunniteltu** mahdollistamaan luonnollisten henkilöiden salaa tarkkailun seuraamalla, poimimalla, keräämällä tai analysoimalla tietoja tieto- ja televiestintäjärjestelmistä; ja
- Jos UM on ilmoittanut vientiyritykselle että tällaisten tuotteiden käyttö liittyy tai voi liittyä **sortotoimiin ja/tai vakaviin ihmisoikeuksien/kv. humanitaarisen oikeuden loukkauksiin**
- **Viejän on ilmoitettava** UM:lle, jos viejä due diligence -selvitystensä perusteella **tietää** tällaisten tuotteidensa käytön liittyvän tällaisiin toimiin

Lopuksi: Viranomaiset ja yritykset toimivat yhteistyössä

- Johdon rooli yrityksessä, ohjeistus, koulutus
- Viranomaiset toimeenpaneavat EU:n ja Suomen lainsäädäntöä
- Vientivalvonnan lupaviranomainen on UM, valvova viranomainen on Tulli
- Suomessa hyvä yhteistyön perinne viranomaisten ja yritysten kesken
- Toimeenpanosta keskustellaan myös EU:ssa ja EU koordinoi Yhdysvaltain kanssa

Yhdysvaltojen pakotteet Venäjälle ja miksi ne ovat yrityksille tärkeitä

Aleksi Pursiainen

Toimitusjohtaja

Solid Plan Consulting Oy

Yhdysvaltojen uudet Venäjä-pakoteet

Pääasioita suomalaisyrityksille

Aleksi Pursiainen

EU:n ja Yhdysvaltojen yhteinen pakoterintama

YLEISIÄ HUOMIOITA EU:N JA YHDYSVALTOJEN UUSISTA VENÄJÄ-PAKOTTEISTA

- Poikkeuksellisen laaja ja onnistunut koordinaatio Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välillä
- Yritysnäkökulmasta seurauksena valmistelunopeuteen ja- olosuhteisiin nähden linjakas kokonaisuus
- Rajoitusten laajuudessa, lupavaatimuksissa ja poikkeuksissa sekä tulkinnoissa kuitenkin myös eräitä huomattavia eroja, joita suomalaisyrityksenkin on kunnioitettava
- Sekä EU:n että Yhdysvaltojen pakotteiden ottaminen haltuun vaatii huolellista perehtymistä, mutta ei ole kenellekään mahdoton tehtävä
- Olen vastaamassa yritysten käytännön kysymyksiin EK:n Pakoteklinikoilla tiistaina 1.3. ja torstaina 3.3. klo 8:00—9:00

Yhdysvaltojen vientivalvonta ja pakotteet Suomessa

VIENTIVALVONTA

- Yhdysvaltojen vientivalvontalait voivat velvoittaa myös Suomessa
 - Sääntöjä on noudatettava, jos kauppaa käydään yhdysvaltalaisista alkuperää olevilla tuotteilla tai ohjelmistoilla
 - Säännöt voivat soveltua myös Suomessa valmistettuun tuotteeseen tai ohjelmistoon, jos sen arvosta suuri osa (25%) muodostuu luvanvaraisista US-komponenteista (*de minimis*)
 - Suomi sai muiden EU-maiden ohella poikkeuksen uusista laajoista ns. Russia Foreign Direct Product Rule (FDPR)-säännöistä, joka olisi laajentanut valvontaa moniin yhdysvaltalaisen teknologian avulla valmistettuihin suomalaistuotteisiin
- Yhdysvaltojen(kin) vientivalvontasääntelyn noudattamisessa avainasemassa on tuotteiden oikean luokittelun ja niiden alkuperän ("subject to EAR") tunteminen

Yhdysvaltojen vientivalvonta ja pakotteet Suomessa

PAKOTEET

- Yhdysvaltojen pakotteet voivat velvoittaa myös Suomessa
 - Liiketoimen yhteys Yhdysvaltoihin tarkoittaa, että pakotesääntöjä sovelletaan Suomessakin
 - Yritysten rahoitus- ja vakuutus sopimukset usein edellyttävät, että yritys kunnioittaa myös Yhdysvaltojen pakotteita (erityisesti pakoteluetteloita)
 - Yhdysvaltojen pakoteluetteloiden ja eräiden muiden sääntöjen tahallinen loukkaaminen voi johtaa siihen, että suomalaisyritys lisätään pakoteluetteloon (ns. toissijaiset pakotteet)
- Yhdysvaltojen(kin) pakotesääntelyn noudattamisessa avainasemassa on kattava ”screening”, eli asiakkaiden, loppukäyttäjien ja niiden omistajien tunteminen ja näiden tietojen vertaaminen pakoteluetteloihin
 - Pakoteluettelot saatavilla viranomaisten sivuilla
 - Omistussuhteita voi selvittää rekistereistä, verkosta ja kysymällä
 - Automatisoidut kaupalliset ohjelmistot ovat usein hyvin hyödyllisiä

Yhdysvaltojen Venäjä-pakotteista aiheutuvia lisävaatimuksia

KESKEISIÄ LISÄVAATIMUKSIA

- Suomen ja Yhdysvaltojen vientilupatoimivalta voi olla päällekkäistä
 - Esim. jos kyse Suomen vientilupaa vaativasta tuotteesta, joka on valmistettu Yhdysvalloissa
 - Vientilupa voidaan siis tarvita molemmilta viranomaisilta (ulkoministeriö ja BIS)
- Entity List –luettelon yrityksille ei saa toimittaa mitään US-tuotteita (edes ns. EAR99-tuotteita)
- Suomen tavoin kattavia rajoitteita toimituksille sotilaalliseen käyttöön tuotteesta riippumatta
- Yhdysvaltojen EU:ta jonkin verran laajempi SDN-pakoteluettelo syytä ottaa huomioon
 - Luettelon lisätty tuoreeltaan useampia finanssisektorin toimijoita, ml. VTB-pankki, useita pienempiä pankkeja ja vientitakuutoimija Eksar
 - Luettelossa on myös jo entuudestaan suuryrityksiä ja oligarkkeja, joihin ei ole toistaiseksi kohdistettu (yhtä kattavia) EU-pakotteita, esim. United Shipbuilding Corporation
 - Rajoitukset kohdistuvat täysimittaisesti kaikkiin yrityksiin, jotka ovat suoraan tai välillisesti SDN-luettelossa olevan vähintään 50-prosenttisesti omistamia (*OFAC 50 Percent Rule*)
- Sberbank ei saa harjoittaa dollarimaksuliikennettä (lyhyen siirtymäajan jälkeen)

Solid Plan Consulting

Aleksi Pursiainen

aleksi.pursiainen@solidplan.fi

+358 40 507 6571

<https://solidplan.fi>

Vaikutukset elinkeinopolitiikkaan

Petri Peltonen
Alivaltiosihteeri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Elinkeinopolitiikka geopoliittisen tilanteen kiristyessä

Petri Pelttonen

28.2.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Huoltovarmuus ja varautuminen

- Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot
- Elinkeinoelämän kriittiset toimialat

Yritysten toimintaympäristön äkillinen muutos

- Yritysten ja toimialojen varautuminen ja jatkuvuuden hallinta
- Keskeiset vientisektorit
- Pk-yritykset
- Rahoitusmarkkinat
- Hyödykemarkkinat (energia, raaka-aineet, komponentit, tuotteet, palvelut)
- Logistiikka

Venäjän markkinan muutos

- Mitä jää pakotteiden ulkopuolelle ?
- Pakotteiden epäsuorat vaikutukset ?
- Venäjän markkinan pidemmän tähtäyksen näkymä ?
- Korvaavat tuonti- ja vientimarkkinat - vienninedistäminen
- Sopeutuminen muutokseen - tuotekehitys

Kaksikäyttötuotteet EU:n pakotelistalla tuotekategorioittain

Henri Loukusa

Asiantuntija

Ulkoministeriö

Venäjää koskevien vientirajoitusten tuotteiden läpikäynti (tilanne 27.2.2022)

Henri Loukusa – UM KPO-40

henri.loukusa@formin.fi

+358 295 530 350

Esityksen sisältö

Yleiskatsaus listoihin

Öljyntuotantotuotteet ja lentokoneet

Nykyinen kaksikäyttötuotteiden valvontalista

Yleishuomioita: komponentit, palvelut, ohjelmistot

Uudet valvonnanalaiset tuotteet

- Elektroniikka ja tietoliikennetekniikka
- Sensoritekniikka
- Meritekniikka
- Ilmailutekniikka
- Moottorit ja raskaat laitteet

Uusien pakotteiden alla **ei ole** esimerkiksi seuraavia tuotteita

- Uusien pakotteiden alaisten tuotteiden lista on niin laaja, että voi olla aluksi parempi kuvailla joitakin tuotteita, mitä pakotteet eivät koske
- Alla mainittu lista ei ole täydellinen, vaan kuvaa yleistasolla minkälaisia suuria tuoteluokkia ei ole pakotteiden alla
- Esimerkkejä:
 - Raaka-aineet (öljy, puu, jne.)
 - Bulkkituotteet (benssiini, paperi, jne.)
 - Elintarvikkeet
 - Tavalliset henkilöautot

- [Kaksikäyttötuotteet \(liite I, asetus \(EU\) 2021/821\)](#)
 - Tuotekate ei muuttunut, mutta vienti kiellettyä 26.2.22 alkaen tietyin poikkeuksin (Sepposen esitys)
- [Öljynporaukseen liittyvien tuotteiden lista \(liite II, asetus \(EU\) 833/2014\)](#)
 - Rajoitukset eivät muuttuneet, vienti edelleen luvanvaraista ja kielletty tiettyihin käyttötarkoituksiin
- [Krim, Donetsk ja Luhansk-pakotteiden vientikiellossa olevien tuotteiden lista \(liite II, asetus \(EU\) 692/2014\)](#)
 - Tuotekate ei muuttunut, vienti edelleen kiellettyä, 23.2.22 alkaen Krimin lisäksi Donetskin ja Luhanskin kansantasavaltojen alueille
- [Lista tuotteista, joista hyötyä sotilaallisen toimintakyvyn kehittämisessä \(liite VII, asetus \(EU\) 833/2014\)](#)
 - Uusia tuotteita 26.2.22 alkaen, tuotteiden ja niihin liittyvien palveluiden vienti kielletty tietyin poikkeuksin (Sepposen esitys)
- [Öljyntuotantoon liittyvien tuotteiden lista \(liite X, asetus \(EU\) 833/2014\)](#)
 - Uusia tuotteita 26.2.22 alkaen, tuotteiden ja niihin liittyvien palveluiden vienti kielletty paitsi onnettomuustilanteissa
- [Lentokoneisiin liittyvien tuotteiden lista \(liite XI, asetus \(EU\) 833/2014\)](#)
 - Uusia tuotteita 26.2.22 alkaen, tuotteiden ja niihin liittyvien palveluiden vienti kielletty, sisältää CN-nimikkeistön ryhmän 88 kokonaan, ainoana poikkeuksena lentoa edeltävä tarkastus

Lentokoneisiin liittyvien tuotteiden lista

- Sisältää kokonaisuudessaan CN-nimikkeistön ryhmän 88 - Ilma-alukset, avaruusaluukset sekä niiden osat
 - **Vienti on kielletty**
- **Lisäksi on kielletty tietyt korjaus- ja huoltotoimet** venäläisiin tai Venäjällä käytettäviin lentokoneisiin, sekä **tuotteisiin liittyvä tekninen apu**
 - *ilma-aluksen tai komponentin perushuolto, korjaus, tarkastus, vaihto, muutostyö tai vian korjaus, **lukuun ottamatta lentoa edeltävää tarkastusta**, kun ne liittyvät liitteessä XI lueteltuihin tuotteisiin ja teknologiaan*
 - *kyseisten tuotteiden ja kyseisen teknologian toimitukseen, valmistamiseen, huoltoon ja käyttöön liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen antaminen*

Öljyntuotantoon liittyvien tuotteiden vientikielto

- Sisältää öljyntuotannossa käytettäviä kemian teollisuuden laitteita
 - Öljyntislauslaitteita, kräkkäysreaktoreita, muita reaktoreita öljyntuotannon erikoistarkoituksiin
- Vientikielto on toteutettu CN-nimikkeistön mukaan
- Mikäli tuotteeseen soveltuu jokin asetuksen (EU) 833/2014 liitteen X tullikoodi, **on vienti kiellettyä, paitsi onnettomuustilanteessa:**
 - *tarpeen sellaisen tapahtuman kiireellistä estämistä tai lieventämistä varten, jolla on todennäköisesti vakavia ja merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristöön*
- **Myös tuotteisiin liittyvän teknisen avun, ts. palveluiden, vienti on kiellettyä**

Nykyisellään valvonnanalaiset kaksikäyttötuotteet vientikieltoon

- Kaikille nykyisellään valvonnanalaisille kaksikäyttötuotteille **vientikielto**, johon on **tiettyjä tarkkarajaisia poikkeuksia**
- Valvonnanalaiden kaksikäyttötuotteiden luettelo löytyy [asetuksen \(EU\) 2021/821 liitteestä I](#)
- Toivotaan yrityksiltä omaa arviointia siitä, soveltuvatko poikkeukset ja voidaanko lupaa ylipäättään myöntää

Kymmenen ryhmää

Ryhmä 0 – Ydinaineet, aineistot ja laitteet
Ryhmä 1 – Erityismateriaalit ja -laitteet
Ryhmä 2 – Materiaalin käsittely
Ryhmä 3 – Elektroniikka
...ja niin edelleen

Joka ryhmällä viisi osaa

A = Järjestelmät, laitteet ja komponentit
B = Testaus-, tarkastus- ja tuotantolaitteet
C = Materiaalit
D = Ohjelmistot
E = Teknologia (tekninen tieto ja tekninen apu)

Liitteen VII listan rakenne: samantyyppinen jaottelu kuin kaksikäyttötutotteiden vientivalvonnassa

Uusi liite VII asetuksessa (EU) 833/2014	Liite I asetuksessa (EU) 2021/821
Ei vastaavuutta	Ryhmä 0 – Ydinaineet, aineistot ja laitteet
Ei vastaavuutta	Ryhmä 1 – Eritismateriaalit ja -laitteet
Ei vastaavuutta	Ryhmä 2 – Materiaalin käsittely
Ryhmä I – Elektroniikka	Ryhmä 3 – Elektroniikka
Ryhmä II – Tietokoneet	Ryhmä 4 – Tietokoneet
Ryhmä III osa 1 – Tietoliikenne	Ryhmä 5 osa 1 – Tietoliikenne
Ryhmä III osa 2 – Tiedonsuojaus	Ryhmä 5 osa 2 – Tiedonsuojaus
Ryhmä IV – Anturit ja laserit	Ryhmä 6 – Anturit ja laserit
Ryhmä V – Navigointi ja ilmailu	Ryhmä 7 – Navigointi ja ilmailu
Ryhmä VI – Meriteknologia	Ryhmä 8 – Meriteknologia
Ryhmä VII – Ilma- ja avaruusalusten työntövoima	Ryhmä 9 – Ilma- ja avaruusalusten työntövoima

Esimerkki luokitusnumerosta liitteessä VII

***X.A.I.001.a.2** Mikroprosessori, jonka kellotaajuus on yli 25 MHz*

- I – ryhmä I, elektroniikka (samantyyppinen kuin kaksikäyttötuotteiden ryhmä 3)
- A – osa A, järjestelmät, laitteet ja komponentit
- 001 – juokseva numero
- .a.2. - alakohtia

Yleisperiaatteita vientivalvonta-asetuksen liitteestä I

- Pakoteasetuksen liitteeseen VII sovelletaan vientivalvonta-asetuksen (EU) 2021/821 liitteen I osan I huomautuksia seuraavasti:

- **Yleiset huomautukset liitteeseen I** soveltuvat osin

- Valvonta koskee sekä uusia että käytettyjä tuotteita

- **Olennainen osa -sääntö ei sovellu**

- **Yleiset teknologia-, ohjelmisto-, ja tietoturvallisuushuomautukset** soveltuvat

- **Ydinteknologia- ja ohjelmistohuomautukset eivät sovellu**, koska tällaisia tuotteita ei ole liitteessä VII

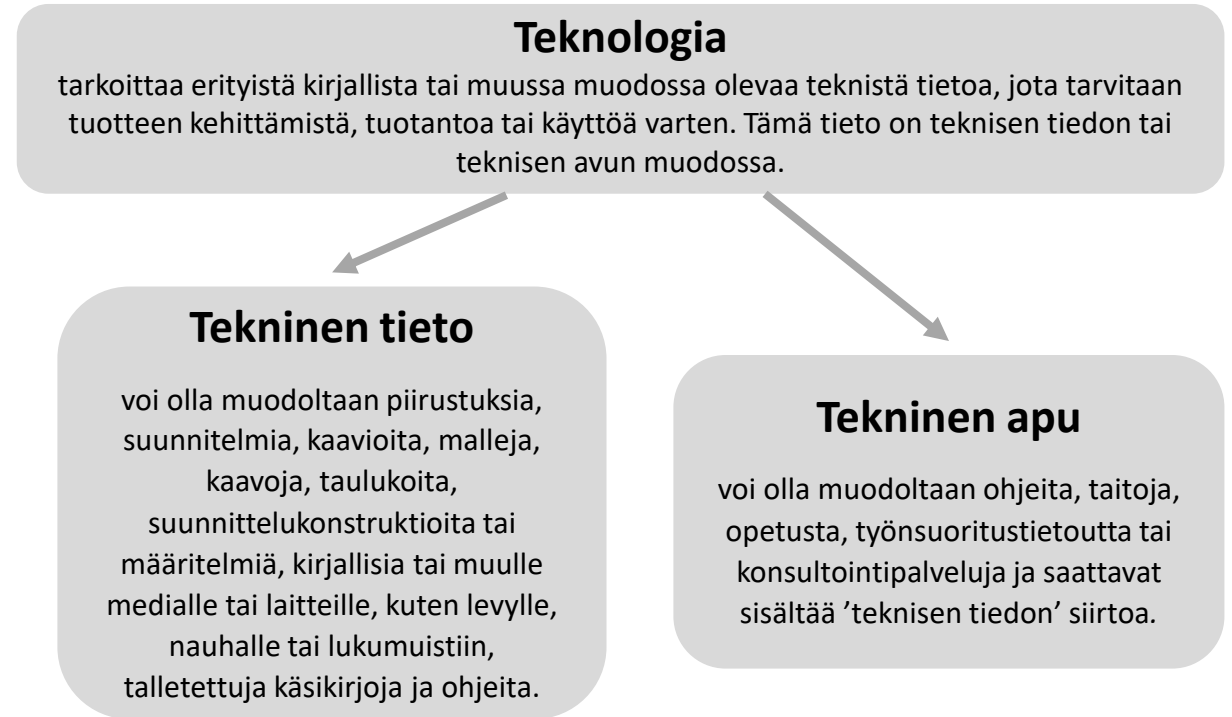
**Liitteen VII tuotteiden osalta
valvonnanalainen
komponentti ei tee laajempaa
kokonaisuutta
valvonnanalaiseksi**

*Pakotteita ei kuitenkaan saa
tarkoituksella kiertää
(kts. artikla 12 asetuksesta
(EU) 833/2014)*

Palvelut ja ohjelmistot

- Kussakin tuotekategoriassa valvonnanalaiseksi asetetaan myös fyysisiin tuotteisiin liittyviä ohjelmistoja ja teknologiaa
- *Teknologia* vientivalvonnassa ei ole yleiskielen termi, vaan sillä on täsmällinen merkitys
- *Teknologia* voi olla jaoteltu sen mukaan, liittyykö se tuotteiden *kehitykseen, tuotantoon* vai *käyttöön*
- Koska valvonnanalaiset tuotteet ovat osittain hyvin tavallisia, **koskee valvonta hyvin laajalti tietotaitoa ja palveluita näihin tuotteisiin liittyen**
- Voi olla esimerkiksi **korjausta tai huoltoa**

Tarkista palveluiden valvonnan kate tuotelistan E-kirjaimen sisältävistä valvontakohdista!

Esim. X.E.I.001

Kehitys =

Kaikki sarjatuotantoa edeltävät vaiheet, kuten

- suunnitteluun,
- suunnittelun tutkimus,
- suunnittelun analysointi,
- suunnittelukäsitteet,
- prototyyppien kokoonpano ja testaus,
- pilottituotantohankkeet,
 - suunnittelutiedot,
 - suunnittelutietojen muuntaminen tuotteeksi,
- konfigurointisuunnittelu,
- integrointisuunnittelu, ja
 - piirustukset

Tuotanto =

Kaikki tuotantovaiheet, kuten

- rakentaminen,
 - tuotanto,
 - suunnittelu,
 - valmistus,
 - integrointi,
- kokoonpano,
 - asennus,
 - tarkastus,
 - testaus, ja
- laadunvalvonta.

Käyttö =

- Käyttö,
- asennus (paikalla suoritettava asennus mukaan lukien),
- ylläpito (tarkastus),
 - korjaus,
 - huolto, ja
 - kunnostus

Seuraavassa on kuvattu esimerkkejä asetuksen (EU) 833/2014 liitteen VII tuotteista (25.2.2022)

**Listaus ei ole kattava – tarkista tuotteiden tarkat
määritelmät itse pakoteasetuksesta**

Liite VII, ryhmä I – Elektroniikka

- Laajasti melko tavallista elektroniikkaa, mm.
 - Mikroprosessoria, muistipiirejä, analogi-digitaalimuuntimia, oskilloskooppeja
 - Taajuusmuuttajat, jotka toimivat taajuusalueella 300-600MHz
 - Jne.
- Laajasti puolijohteiden valmistusteknologiaa
- Yleisellä tasolla kaikki elektroniikan testauslaitteet
 - **Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti**
- Kriteeri tulkinnalle – voiko käyttää elektroniikan testaukseen, joten se voidaan katsoa elektroniikan testauslaitteeksi

Esimerkki. Yksi mikroprosessorien valvontaraja on 25 MHz kellotaajuus, joten lähestulkoon kaikki mikroprosessorit ovat irtonaisia valvonnanalaisia.

Esimerkki: Yleismittari soveltuu elektroniikan testaukseen, joten se voidaan katsoa elektroniikan testauslaitteeksi

Liite VII, ryhmä II - Tietokoneet

- Korkeatehoiset tietokoneet ja niihin liittyviä tuotteita
 - Tehoraja 0.0128 weighted teraFLOPs (suure Adjusted Peak Performance, APP)
- Joitakin erityistarkoitukseen valmistettuja tietokoneita (signaalinkäsittely)
- Kuumassa (yli 70 C) toimivat tietokoneet ja niiden komponentit

Esimerkki. Intelin Core-prosessoreista esim. kaikki 11. sukupolven Core-prosessorit ylittävät valvontarajan tässä kohtaa.

Liite VII, ryhmä III osa 1 - Tietoliikenne

- Laajalti tietoliikennelaitteita ja -tekniikkaa (radiovastaanottimia ja lähettämiä, kytkimiä, reitittämiä, valokuitukaapeleita, jne.)
- Kylmässä ja kuumassa toimivat tietoliikennelaitteet (yli 124 C, alle -54 C)
- Yleisellä tasolla kaikki tietoliikenteen testauslaitteet
 - **Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti**
 - *Esimerkki.* Oskilloskooppeja voidaan käyttää tietoliikenteen testauksessa hyväksi, joten se voidaan katsoa tietoliikenteen testauslaitteeksi
 - Kriteeri tulkinnalle – voiko käyttää tietoliikenteen testaukseen

Liite VII, ryhmä III osa 2 - Tiedonsuojaus

- Massamarkkinasalaustuotteet
 - Käytännössä kaikki tuotteet, jotka käyttävät salausta tiedon suojaukseen, jotka eivät ole nykyisellään valvonnanalaisia kaksikäyttötuotteita
 - Matkapuhelimet, tietokoneet, näiden kummankin oheislaitteet mikäli niissä käytetään salausta, näiden ohjelmistot laajasti jos käyttävät salausta (esim. MS Office käyttää)
- **Huomioi poikkeus ”kuluttajien viestintälaitteina käytettäväksi”!**
 - Määritelmä: *yksityishenkilöiden käyttämiä laitteita, esimerkiksi henkilökohtaisia tietokoneita ja oheislaitteita (mukaan lukien kiintolevyt ja tulostimet), matkapuhelimia, älytelevisioita ja muistilaitteita (USB-asemat), sekä kaikkiin näihin tuotteisiin liittyviä kuluttajaohjelmistoja*
- **Luvan sijaan ilmoitus UM:lle viimeistään 30 päivää ensimmäisen viennin jälkeen**

Liite VII, ryhmä IV - Sensorit ja laserit

- Optiikkaa
 - Valonvahvistinputkia, infrapunakameroita, optisia suodattimia, fluoripohjaisia optisia kuituja
- Magneettikenttä-, painovoimakenttä- ja seismisiä sensoreita
- Lasereita, tutkatekniikkaa
- Yleisellä tasolla kaikki tutkajärjestelmät ilmailukäyttöön (ilmassa)
 - **Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti**
 - Kriteeri tulkinnalle – onko se tutka, asennetaanko se lentävään laitteeseen

Liite VII, ryhmä V - Navigointi

- Yleisellä tasolla kaikki
 - Viestintäjärjestelmät ilmailukäyttöön (ilmassa)
 - Ei koske kuulokkeita tai mikrofoneja
 - Inertiaalinelavigointijärjestelmät lentokoneisiin
 - Avioniikka
 - Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti
 - Kriteeri tulkinnalle – lentokoneisiin tarkoitettuja laitteita, mutta valvonnanalaisuudesta voi keskustella UM:n kanssa
- Yllä olevien tuotteiden valmistukseen vaadittavat tuotteet
 - Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti
 - Valvonnanalaisuudesta voi keskustella UM:n kanssa

Liite VII, ryhmä VI - Meritekniikka

- Kaikki laivat, veneet ja sukellusveneet
 - **Paitsi, kun alus väliaikaisesti poistuu unionin tullialueelta matkustajien tai tuotteiden kuljettamista varten**
- Kaikki laivojen, veneiden ja sukellusveneiden moottorit
- Vedenalaiset kamera- ja valaistusjärjestelmät
 - Osin tarkasti määritelty, osin **ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti**
 - Kriteeri tulkinnalle – onko suunniteltu veden alla toimivaksi
- Ilmakompressorit paineilmapullojen täyttämiseen
- Sukellusvälineet (*scuba gear*)

Liite VII, ryhmä VII – Ilmailutekniikka ja raskaat laitteet (1/2)

- Kaikki lentokoneet, ja näiden osat ja varaosat valvottu artiklan 3c kautta
- Ilmaa hengittävät kaasuturbiinimoottorit ja näiden osat ja varaosat
- Väriätestauslaitteet ja niiden erityisesti suunnitellut osat
 - **Ei tarkkaa määritelmää tai valvontarajoja, tulkittava tuotekohtaisesti**
 - Kriteeri tulkinnalle – käytetäänkö tuotetta väriätestaukseen
- Turbiinimoottorien lapojen ja niihin liittyvien osien valmistukseen tarvittavat laitteet

Liite VII, ryhmä VII – Ilmailutekniikka ja raskaat laitteet (2/2)

- Dieselmoottorit, joiden teho ylittää 298 kilowattia, käytettäväksi traktoreihin, raskaaseen kuljetuskalustoon ja autoihin
- Maastokäyttöiset renkaalliset traktorit ja raskas kuljetuskalusto, joiden kuormankantokyky on yli 9 tonnia, ja niiden tärkeät (*major*) osat ja varusteet
 - Paitsi, kun kalusto väliaikaisesti poistuu unionin tullialueelta matkustajien tai tuotteiden kuljettamista varten
- Maantiekäyttöiset traktorit ja raskas kuljetuskalusto, joiden taka-akselin tai taka-akseleiden kuormankantokyky on yli 9 tonnia, ja niiden erityisesti suunnitellut tärkeät (*major*) osat
 - Paitsi, kun kalusto väliaikaisesti poistuu unionin tullialueelta matkustajien tai tuotteiden kuljettamista varten

Linkkejä hyödyllisiin lähteisiin

- [Pakotteiden alaiset tuotelistat sisältävä asetus](#)
- [UM:n kooste pakotteista](#) – linkit pakotesäädöksiin
- [Ohjeita vientiluvan hakemiseen UM:stä](#) – luvat haetaan sähköisestä asiointipalvelusta
- [EU:n vientivalvonta-asetus](#) – sisältää määritelmiä, joita käytetään myös pakoteasetuksen liitteessä VII
- [Suomen laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta](#) – muita säännöksiä

Tullin puheenvuoro

Sami Rakshit

Johtaja

Tulli

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Petri Vuorio

Johtaja, EK

BusinessEuropen Venäjä-työryhmän
puheenjohtaja

Kolme pakote-klinikkaa (Teams)

TI 1.3. klo 8–9 ja TO 3.3. klo 8–9

- **Opastusta pakotteiden toimeenpanoon ja ohjeiden tulkintaan. Pääpaino yritysten kysymyksillä.**
- Molemmissa klinikoissa sama idea – sisältö riippuu yritysten kysymyksistä.
- Asiantuntijana juristi Aleksi Pursiainen (Solid Plan Consulting)

KE 2.3. klo 16–17

- **Aiheena SWIFT-sulku.** Äänessä osastopäällikkö Päivi Heikkinen (Suomen Pankki) ja johtava asiantuntija Mika Linna (Finanssiala)

Ilmoittautuminen EK:n pakote-sivun kautta: www.ek.fi/ukraina

Klinikat toteutetaan yhteistyössä Suomalais-Venäläisen Kauppakamarin kanssa. EK mukana myös SVKK:n avoimessa pakotetietoiskussa ke 2.3. klo 8.30–9.30.

Päivittyvää tietoa EK:n nettisivuilla:

<https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/ukraina/>